

İSTANBUL, ÇARŞAMBA

MD 32

MEHMED AĞA MEDRESESİ

TA -

TE (3-57) Mehmed Ağa Medresesi

TM -

AKF. SY. 146.

BOĞAZICI ÜNİVERSİTESİ

P. K. 2 BEBEK - İSTANBUL, TELEFON: 65 34 00

TEMEL BİLİMLER FAKÜLTESİ

BEŞERİ BİLİMLER BÖLÜMÜ

20. 6. 1972

(*)

Çarşamba'da, Mehmed Ağa külliyesinde,
türbenin arka tarafında bulunan
(19. asırda İstanbul Haritasında gösteriliyor)
darul hadis ortadan kalkmıştır. Yeri arsa
halinde ise de buradaki yapı yeni yapılmış
durumdadır. Kısa süre de yeni bir yapı
yapılacaktır.

Harita gösterilen medrese de yıkılmış, yerine
evler yapılmıştır.

David Ağanın eseridir.

Praltacı: ss. 299-300

Söz konusu medrese budur sanıyorum.

MEHMED AĞA MEDRESESİ (İstanbul)

Bânisi, Darüssaade ağası Habesi Mehmed Ağa'dır. Medrese, çeşme ve çeşme üzerindeki mektepten bugün hiç bir eser // yoktur. Terakim Divan yolunda, bugün yerine hanlar yapılmış olan Hoca Rüstem Camii'nin karşısında idi (Hadika I, 97). Hoca Rüstem camii, Sultan Ahmed'den Çemberlitaş istikametine giden yoldaki otobüs durağının ~~teserü~~ arkasında idi (Hatıra, Pafta B 3) Mehmed Ağa Medresesi de durağın karşısında iken bugün yerinde hanlar bulunmaktadı. Ayvansarayî'nin buradaki medresenin kaydettiği te'tibesine göre mektep 988/1580-1 tarihinde yapılmıştı (Hadika I, 98). Medresenin inşası ise bundan iki yıl sonra 990/1582-3 tarihinde tamamlanmıştı (Atat, s. 407).

Pâyge bahminden inşası tamamlandığında elli li, 998/1589-90 ve 1008/1599-600 tarihinde aynı pâygede idi.

Baltacı : 595 - 596.

MEH MED AĞA DARÜLHADİSİ (İSTANBUL)

Bânisi, III. Murad devri Darussaaide Ağalarından Habesi Mehmed Ağa'dır. Saraydan yetişerek Ak Ağabâ, oradan da 990 / 1582 de bütün sakay ağalık tarannen üstüne çıkmasına sebep olduğu Darussaaide Ağa lüğüne yükselmiş, 999 / 1590-1 de vefat etmiştir. Çarşamba'daki cami avlusundaki türbesine gömülmüştür.

Mehmed Ağânın Çarşamba'da cami, darülhadis, çift hanam, Halvetiye tekkesi, çeşmesi; Divanyolu'nda Hoca Rüstem mescidi karşısında bir medrese, mektebi, sebili; Parmaklıkapıda sebili; Üsküdar'da iki mescidi vardır. (Hadika, I, 198)

Darülhadis, Ramazan 993 / Ağustos - Eylül 1585 tarihini de tammamlandı (Ataî, 464).

Kitaesine göre cami de aynı yıl tammamlandı. Darülhadis, cami avlusunun dışında ve sağ kible kösesinin karşı // sundadır. Büyük harab halde bulunan Darülhadisin enbassın bir kısmı odun deposu haline getirmişti.

MD-32

Mehmed Ağa Medresesi

Kızlar ağanı Habesi Mehmed Ağa'nın vakfiyesinden de anıldığı gibi Çarşamba'da, (cami'i yanında ve Çilekes ile Çulhalar sokakları köşesinde) cami, darü'l hadis, flkçe, türbe, çifte hamam ve çeşmeden mürekkep bir külliye'nin parçası olarak inşa edilmiş olan medrese* maalesef günümüze ulaşamamıştır.

Kütüb-ü'vâli, s. 354

* Mehmed Ağa camii ve türbesi. Umur-ı Davud Ağa tarafından yapıldığına göre ... medrese de onun olmalıdır.

